

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.61

Hely

Idő

1927.

Személy

Szerző: Nagy Andor

Cím: Ki volt a titokzatos „Fuit“

Forrás: Erti Páris

Bp

(Hely)

1927. 10.30

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old

Ki volt a titokzatos „Fuit“, aki most új sirkövet kapott a Városligetben

Most a boldog szerelmesek andalognak arra felé a szép őszi estéken, régebben a boldogtalan, öngyilkosjelöltek bolyongtak azon a tájon, Városliget mélyén, az Iparcsarnok körül. Merő valamikor, a romantikus korban, amikor még nem a B-lista, hanem a szerelem miatt dobták el életüket az emberek, *legendás történetet tudtak arról, hogy egy boldogtalan szerelmes nyugszik itt abban a süppedt sírban, amely fölött a sírkőre csak ezt az egy titokzatos szót vésték:*

„Fuit.“

A legendás halott rejtélyes sírfelirata a vídám Városliget vén fái között több, mint egy század óta állítja meg az arra sétálókat s a végzetes szó hangulata megragadta a borongó Arany Jánost is, aki egyik legszebb versében örökítette meg a rezignáció négy betűjét: Fuit... Mult az idő, a pesti ember már a legendát is elfelejtette és most, amikor a főváros a mohos sírmélek helyére új sirkövet állított, a magyarózó felírás sem tud semmit arról, hogy ki volt a titokzatos „Fuit“. Az új sírkövön, a: elülső részen, most is ott áll az egyetlen szó, a régi felirat, a hátsó lapra pedig a főváros a következő magyarózó sorokat vésette:

Egy 1809-ben elhunyt és magát megnevezni nem akaró pesti ügyvéd sírja, ki végrendeletében Pest városának hagyományt juttatott azzal a kérrrel, hogy a Városligetben temessék el és sírkővére csupán egy szót véssenek: „Fuit“. (Volt.)

Igaz, sírkővére csak egy szót kívánt, egyébként azonban

nem ismeretlen a rejtélyes halott.

Budapest székesfőváros egykori tudós allelveltárnoka, Schmall Lajos, aki „Adalékok Budapest székesfőváros területéhez“ c. érdekes munkájában megírta a Városliget történetét is, így derítette föl a legendás sírfelirat titkát: „Van a ligetben egy emlék, — írja — a márványból készült kis pyramis Fuit felirattal, azonban ez a liget multjával nincs semmi összeköttetésben. rejtélyes felirat megfejtése sok embernek okozott már fejtörést, míg egyik-másik jól értesült ismerősétől megtudta, hogy ott egy öngyilkost temettek el; egy másik közbeszéd szerint pedig, hogy ott a Városliget egy részének adományozója nyugszik. Mi is így hallottuk, de a hallottakban nem tudván megnyugodni. a székesfőváros levéltárában kerestünk felvilágosítást. Az erre vonatkozó iratokból kiténik, hogy

a sírkő alatt az 1809-ben elhunyt Horváth Jakab, Grassalkovich hercegnek jogi igazgatója nyugszik,

aki végrendeletében a városnak 700 forintot hagyott azzal a kívánsággal, hogy a város a ligetben temettesse el és sírja fölé egy Fuit feliratu sírkövet állítson. A sír téglával van kifalazva és Zitterbárh Mátvás költségjegyzéke szerint 190 forintba került, a márványpyramist pedig Okenfusz János 150 forintért készítette;

a fenmaradt 360 forint ellenben, mint a város javára eső összeget az 1809. évi szeptember hó 19-én kelt 5529. sz. végzéssel, a házipénztárba utalták.“

Ennyit mond a historikus, aki ezzel reális számadást adott a romantikus halotról, A legendát szétfoszlatta, de megerősítette, hogy Horváth Jakab, a hercegnek jogi igazgatója mégis csak romantikus ember volt, excentrikus kívánságával. Vajjon mi lehetett szíve története, amely miatt ilyen pihenőre vágyott, arról semmit sem tudunk, senkisé megjegyezte fel. A régi pesti emberekről sokmindent tudó Agai Adolf, az egykor kedves tárcájú Porzó talán még mesélhetett volna róla egyet-mást, drága humorával azonban csak azt jegyezte fel, hogy a liget romantikus szerelmével a főváros rossz üzletet csinált, mert summa-summárum, a kívánság többbe került, mint amennyi a hagyaték forintjai voltak. Most ezt az ártatlan humoros jegyzetet is helyreigazítjuk: az idézett számadások szerint 360 forint még maradt is a város kasszájában. Az új sírkövel tartozását róttá le hát most a főváros az egyszerű pesti ügyvéddel szemben, aki a forintoknál is többet ajándékozott: a szív egy sugarát, egy sziluettet abból a korból, amelyből később Jókai álmolta föl felejthetetlen regényes hőseit.

Nagy Andor.

Székesfővárosi Könyvtár

1923